

Rezolucja w sprawie porozumienia z władzami PRL

Z różnych stron podnoszone są sugestie doprowadzenia do porozumienia między rządem PRL a opozycją, czy też jej częścią. Ostatnio władze PRL wysuwają liczne, choć bliżej niesprecyzowane oferty, a równocześnie kolportowane są półoficjalne pogłoski, że bezpośrednie rozmowy już się rozpoczęły.

Rada Polityczna KPN w związku z powyższym stwierdza co następuje:

Rozdział pierwszy Warunki porozumienia

Jakkolwiek celem ostatecznym KPN jest odzyskanie niepodległości i utworzenie w pełni suwerennej III Rzeczypospolitej, wielokrotnie podkreślaliśmy, że dla obniżenia kosztów nieuchronnych przemian nie odrzucamy z góry zasady możliwości zawarcia porozumienia między władzami PRL a opozycją, ani też akceptowania takiego porozumienia, jeśli służyłoby interesowi Polski i Polaków. Każde porozumienie, aby było akceptowane społecznie musi spełniać, jednakże, podstawowe warunki.

Przed wszystkim rozmowy nie mogą być prowadzone tajnie. Do wiadomości publicznej należy podawać nazwiska negocjatorów, obustronne stanowiska i propozycje wyjściowe oraz ich modyfikacje w czasie rozmów, wyniki końcowe i pozostałe rozbieżności. Ukrywanie przed społeczeństwem faktu rozmów, ich przebiegu i wyników jest niedopuszczalne zarówno z przyczyn moralnych, jak i politycznych. Stawia naszą stronę w gorszej sytuacji oraz grozi, że ewentualne porozumienie nie zostanie uznane społecznie, a nawet wywoła gniewne odruchy.

Akceptowalne porozumienie musi zawierać także pewne minimum ustaleń, a mianowicie:

1. Likwidacja wszystkich pozostałości stanu wojennego i uznanie za niedopuszczalne w przyszłości użycie masowej przemocy przeciwko społeczeństwu.
2. Restytucja systemu praworządności opartego o Konstytucję PRL, Pakty Praw Człowieka, Konwencje Międzynarodowe, w tym Konwencje MOP. Akty prawne powstałe zwłaszcza po 13 grudnia 1981, sprzeczne z powołanymi wyżej aktami wyższego rzędu, powinny zostać uchylone.
3. Legalizacja faktycznego pluralizmu przez uznanie de iure NSZZ Solidarność oraz wszystkich istniejących partii i organizacji politycznych, społecznych, gospodarczych, kulturalnych i innych/
4. Legalizacja faktycznych wolności prasy przez stworzenie warunków, w których prasa i wydawnictwa tzw. drugiego obiegu uzyskują możliwość działania jawnego, bez prewencyjnej cenzury; jak obecnie.
5. Nowa ordynacja wyborcza zapewniająca prawne i materialne warunki, aby w przyszłym roku odbyły się wolne wybory do Sejmu PRL z zagwarantowaniem prawa obywateli i ich grup oraz partii politycznych, związków zawodowych, ruchów i organizacji społecznych do wysuwania własnych kandydatów, nadzorowania przebiegu głosowania i obliczania głosów. Rada Polityczna KPN wypowiedziała się w tej sprawie w rezolucji z 9-go marca 1985 roku.

Powyższe warunki dotyczą porozumienia całościowego. Gdyby porozumienie było jedynie częściowe, nie objęte nim, a wymienione kwestie trzeba zostawić jako otwarte i wymagające dalszych porozumień,

Porozumienie ograniczone jedynie do problemów ratowania gospodarki musi zostać oparte o zasadę, że koszty przeprowadzenia reformy będą pokryte przez radykalne zmniejszenie wydatków

na państwo oraz natychmiastową likwidację dotacji dla wszystkich dziedzin gospodarki wytwarzających dobra niekonsumpcyjne, Reforma powinna przynieść natychmiastowe, odczuwalne podniesienie stopy życiowej społeczeństwa. W Sprawie tej RP KPN szerzej wypowiedziała się w oświadczeniu z 1-go maja 1988 roku. Obecne rządowe programy reformy gospodarczej nie odpowiadają tym warunkom i dlatego zostały wyraźnie odrzucone przez społeczeństwo w masowych strajkach i innych wystąpieniach, jakie miały miejsce począwszy od kwietnia br.

Rozdział drugi

Władze PRL w ewentualnym porozumieniu reprezentowały będą same siebie

Obecnie nie istnieje w Polsce struktura polityczną czy społeczną, która mogłaby się powołać na mandat otrzymany od całego społeczeństwa, a więc zawierać porozumienie w jego imieniu. Nie istnieje również ośrodek, który mógłby wypowiadać się w imieniu całej opozycji. Ruch niezależnej aktywności w Polsce jest silnie zróżnicowany, a każde ugrupowanie - wielkie czy małe - mówi własnym głosem. W tych warunkach rozmowy z władzami podjęte być mogą przez osoby działające na mocy wyraźnego mandatu ze strony jednego czy więcej ugrupowań, albo na ich własną odpowiedzialność. Uznajemy takie rozwiązanie, choć nie jest ono najlepsze

Rozdział trzeci

Jedność opozycji

W swoim dążeniu do wolnościowych celów i w swym charakterze moralnym opozycja demokratyczna w Polsce stanowi jedność w wielości. Występują natomiast poważne różnice programowe i grupowe. Integracja wysiłków, a przynajmniej szukanie wspólnych, nadrzędnych programów, przy zachowaniu całkowitej niezależności poszczególnych ugrupowań, jest coraz bardziej potrzebne i oczekiwane przez społeczeństwo, Rada Polityczna KPN wysunęła w tej kwestii wyraźne propozycje w rezolucji z 7-go marca 1987 roku. Obecnie, w obliczu rysującej się perspektywy porozumienia społecznego, współdziałanie całej opozycji i przygotowanie wspólnego stanowiska jest bardziej jeszcze niezbędne niż kiedykolwiek,

Apelujemy do wszystkich ugrupowań oraz wszystkich przywódców politycznych, społecznych i związkowych o ogólnokrajowym autorytecie, o wspólne podjęcie wysiłków na rzecz porozumienia między nami. Pierwszym krokiem mogłoby być wspólne spotkanie celem przedyskutowania stanowiska wobec ofert porozumienia ze strony władzy.

Rada Polityczna Konfederacji Polski Niepodległej

10 sierpnia 1988 roku

Gazeta Polska nr 13 (44) 30 września 1988